

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen**

datum	1. Inleiding
4 juli 2013	Bij brief van 4 december 2012 heeft het instellingsbestuur van de Artesis Hogeschool Antwerpen te Antwerpen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 13 december 2012 en ontvankelijk verklaard op 4 april 2013.
onderwerp	
Accreditatierapport en -besluit (001137)	
bijlage	
2	

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Hogescholenraad (Vlhora).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

- Voorzitter en domeindeskundige: Ben Bierings was werkzaam bij Zuyd Hogeschool en bij de Katholieke Hochschule in Aken en ontwierp en coördineerde het Europees Interreg-project 'Euregiocertificaat Social Work';
- Domeindeskundige: Maria De Bie is professor aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen van de Universiteit Gent;
- Domeindeskundige: Koen Hermans is projectleider van LUCAS en docent in het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven.
- Onderwijsdeskundige: Jan Daniels was verbonden aan het Onderwijstechnologisch Expertisecentrum van de Open Universiteit Nederland als senior onderwijstechnoloog.;
- Student-lid: Lisa Seynaeve volgde op het moment van de visitatie aan de Hogeschool West-Vlaanderen de professionele bachelor Sociaal werk.

Secretaris en procesbegeleider:

- Michael Gore was secretaris.
- Jo De Grave was procesbegeleider vanuit Vlhora

De visitatie heeft plaatsgevonden op 2, 3 en 4 maart 2011. Het visitatierapport dateert van 6 november 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de Vihora vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De opleiding heeft een lijst competenties verbonden aan het beroepsprofiel waaraan de eigen accenten zijn toegevoegd. Deze competentielijst beantwoordt aan nationale en internationale referentiekaders en voldoet aan alle voorwaarden van niveau en oriëntatie. Dat deze competenties zijn ingedeeld in vier beheersingsniveaus vindt de commissie positief. Volgens haar is de internationale dimensie niet expliciet terug te vinden in de competenties, maar zit ze wel impliciet vervat in een aantal andere competenties. De commissie vernam dat het competentieprofiel werd opgesteld in een proces van samenspraak, waardoor alle leden van het team de competenties onderschrijven. Uit de gesprekken bleek dat het competentieprofiel ook gekend is bij het werkveld en de studenten. De commissie beveelt wel aan om bij de opmaak van alle studiewijzers zorg te dragen voor een voldoende expliciete en eenvormige verwijzing naar de competenties.

De opleiding heeft ervoor gekozen het domeinspecifieke meer uit te werken door bijzondere aandacht te hebben voor de waarde-georiënteerde en evidence-based benadering van het sociaal werk en voor de body of knowledge. Hoewel deze combinatie mogelijk tegenstrijdig klinkt, heeft de commissie duidelijk kunnen vaststellen dat de opleiding een onderbouwde en gedragen visie heeft om beide oriëntaties met elkaar te verbinden. De commissie stelde ook vast dat er diverse instrumenten worden gebruikt om het competentieprofiel voortdurend te toetsen aan de verwachtingen van het beroepenveld (o.a. via bevragingen, onderzoek, de resonantieraad en het onderzoekscentrum KRONOS). De commissie constateert dat het werkveld uitermate overtuigd is van de sterke kanten van de opleiding. Zij concludeert dat de opleiding serieus en grondig werk maakt van de actualisering en concretisering van de domeinspecifieke competenties en heeft alle vertrouwen dat men ontwikkelingen alert blijft volgen via relaties met het werkveld en de internationale partners.

Programma

De commissie waardeert de afstemming van het programma op de beroepspraktijk en de internationale ontwikkelingen. Zij stelde vast dat de kennisontwikkeling goed geborgd is en dat studenten de kans krijgen om de opgedane kennis toe te passen. Zij waardeert de inspanningen om PWO een plaats te geven in de opleiding. Het onderzoeks-en

Pagina 3 van 11 praktijkcentrum Kronos vervult hierbij een spilfunctie. Zij vernam dat docenten de mogelijkheid krijgen om eigen onderzoek te doen en dat de resultaten in de opleiding worden geïntegreerd. Tijdens de stages kan de student zijn opgedane kennis geïntegreerd toepassen. De commissie vindt de stages goed uitgewerkt. Er worden 3 stages ingericht: een korte observatiestage, een gesuperviseerde stage vanuit een afgebakende opdracht en een eindstage waarin de diverse beroepsfacetten centraal staan en worden aangeleerd. Zij vindt dat de internationale stageprojecten goed zijn opgezet en zorgvuldig worden opgevolgd. Voor het eindwerk moet de student een thema met betrekking tot de stage analyseren en zijn bevindingen onderbouwen met relevante theoretische bronnen. Men werkt aan een nieuw afstudeerconcept waarbij eigen onderzoek een explicietere rol zal krijgen. De commissie waardeert dat men ook 2 initiatieven aanbiedt die in het kader van beroepspraktijk gehonoreerd kunnen worden (Youth in the Context of Migration en Interprofessioneel Samenwerken in de Gezondheidszorg). Zij besluit dat men veel aandacht besteedt aan de kwaliteit van de beroepspraktijk en concludeert dat de gehanteerde aanpak goed werkt.

De commissie vindt de doelstellingen adequaat vertaald in het programma en duidelijk in overeenstemming met de decretale eisen en de werkveldverwachtingen. Uit de competentiematrix blijkt de bijdrage van de opleidingsonderdelen aan de realisatie van de competenties. De relatie tussen doelstellingen en inhoud vindt de commissie goed uitgebouwd via leerlijnen waarbinnen de verschillende competenties behandeld worden. De commissie ziet een sterke vooruitgang naar competentiegericht onderwijs met behoud van de kenniscomponent. De leerdoelen en –inhouden per opleidingsonderdeel zijn volgens haar actueel en afgestemd op de te bereiken competenties. Er is ook aandacht voor het vakoverschrijdende. De leerdoelstellingen zijn vermeld in de studiewijzers en de competenties worden gerelateerd aan het competentieniveau dat nagestreefd wordt. De commissie heeft goede voorbeelden van studiewijzers gezien maar meent dat nog een verbeteringsslag kan gemaakt worden. De curriculumontwikkeling vindt plaats op het personeelsoverleg en de docenten appreciëren deze inspraak. De commissie vindt dat de internationale dimensie goed is uitgewerkt. Zij waardeert dat de multiculturele setting van Antwerpen op een creatieve wijze wordt benut. Door de veelheid aan initiatieven op het gebied van internationalisering, is het voor haar niet steeds duidelijk op welke kerndoelen men wil focussen. Ze is van mening dat een het duidelijk stellen van prioriteiten de internationale dimensie nog kan versterken.

Er is een grondige curriculumreconstructie aan de gang. De commissie meent dit positief is voor de samenhang van het programma en stelt dat de huidige realisaties vertrouwen geven in de toekomst. De sequentiële opbouw van het toekomstige programma vertoont volgens haar een transparante horizontale en verticale samenhang. De commissie vernam dat, ook in de nieuwe situatie, de samenhang van het programma via regelmatig overleg wordt bewaakt. De studenten spreken zich evenwel al positief uit over de samenhang van het lopende programma. De horizontale coherentie ziet de commissie geborgd door de verwijzing naar de onderlinge verbanden tussen de opleidingsonderdelen. Hierdoor worden verschillende disciplines met elkaar verbonden en de samenhang van theorie en praktijk verankerd. Er zijn keuzevakken ingevoerd. De studenten waarderen dit maar ervaren ze nog als te beperkt. Er zijn flexibele trajecten mogelijk. Vermits het programma opgebouwd is volgens een pedagogische logica en er volgtijdelijkheden ingebouwd zijn, gelden er wel beperkingen bij de samenstelling van persoonlijke trajecten. Enkele opleidingsonderdelen uit semester 6 worden in een 7de semester georganiseerd, zodat studenten hun diploma uiterlijk op 15 maart kunnen behalen (eis van het onderwijsreglement). De commissie stelt

Pagina 4 van 11 wel de vraag of een strak gestructureerd programma met dwingende volgtijdelijkheid verenigbaar is met flexibele leertrajecten.

De studietijd is opgenomen in de studiegids en wordt bepaald door de inschatting van de docent en afgetoetst via de studentenbevragingen. De commissie stelt vast dat de methode van studietijdmeting nog verder ontwikkeld moet worden, wat bevestigd werd door de opleiding. Uit de bevraging blijkt dat de studielast redelijk evenwichtig verdeeld is over de drie deeltrajecten. In 2 afstudeerrichtingen blijkt het derde deeltraject een stuk zwaarder door de veelheid aan praktijkopdrachten. De opleiding heeft daarom een planningslijst opgesteld. De studenten vinden dit positief. Verder bleek dat de werking van de terugkomdagen verbeterd kon worden. De commissie ondersteunt het besluit om een zogenaamde 4/5e stage in te richten waarbij de student, naast 4 dagen stage per week, een dag ter beschikking krijgt voor lees- en schrijfwerk, extra begeleiding, terugkomdagen, ... De analyse van de zwaardere opleidingsonderdelen in het eerste deeltraject geven verder aan, dat er vooral knelpunten zijn bij het verwerven van theoretische leerstof. De commissie vernam dat de docenten via diverse initiatieven dit probleem trachten op te lossen. De commissie stelt ten slotte vast dat de opleiding een evenwichtige spreiding binnen het lessenrooster nastreeft.

De opleiding hanteert de decretale toelatingsvoorwaarden. De commissie waardeert ten eerste dat diversiteit als een evident uitgangspunt ingebed is in het instroombeleid, de studiebegeleiding en de cultuur van de opleiding. De opleiding heeft de instroomkarakteristieken o.a. via het PWO-project 'Kansen en diversiteit' goed in kaart gebracht. De opleiding heeft hierdoor inzicht in de studiebevorderende en -belemmerende factoren. Concreet bleek dat de leerstijl van de instromende studenten steunt op externe sturing. Knelpunten zijn vooral schriftelijke en mondelinge taalbeheersing en studievaardigheden. De commissie waardeert de diverse initiatieven die worden genomen om van diversiteit een sterk punt te maken. Er wordt volgens haar veel aandacht besteed aan de aansluiting met de vooropleidingen tegelijk wordt gericht aangestuurd op aanvulling van de nodige startcompetenties. Alle acties die worden georganiseerd bij de instroom van een nieuwe generatie studenten, zijn zo ingericht dat ze volgens de commissie bruikbare aanknopingspunten bieden voor de inzet van diverse vormen van studiebegeleiding. De commissie heeft veel waardering voor de rol van de brugfiguren als 'schoolopbouwwerkers'. Mede door hun toedoen worden activiteiten opgezet om de studenten te helpen. De commissie waardeert ook dat de opleiding een kader heeft om zij-instromers op een vlotte wijze te integreren. De EVK procedure wordt soepel toegepast. De commissie baseert haar beoordeling van dit facet niet enkel op de aanwezigheid van een compleet en goed uitgewerkt instrumentarium voor een soepele aansluiting op een nieuwe generatie studenten, maar vooral ook om reden van de sterke cultuur die aanwezig is om effectief ieder jong talent een kans te bieden.

De opleiding bestaat uit 180 studiepunten en voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studieomvang van een professionele bachelor.

De commissie stelt vast dat de interactie tussen docent en student een centrale plaats heeft in het onderwijsconcept. De docent fungeert als kennisoverdrager en als begeleider en coach. Zij stelt vast dat een waaier aan werkvormen wordt gebruikt. Waar nodig worden kleinere groepen gecreëerd om activerend te kunnen functioneren. Het samenwerkend leren wordt voornamelijk in kleinere groepen aangeleerd ter voorbereiding op (inter)professionele samenwerking. Zelfsturing komt tot ontwikkeling in individuele of

Pagina 5 van 11 groepsopdrachten. Het inoefenen van competenties in de praktijk komt voornamelijk voor in de stages. De commissie stelt vast dat de werking van de beroepsgerichte leergroepen (BLG) een belangrijke functie heeft voor de beroepsvorming. Vanwege de kleine groepsomvang en de aandacht voor reflectie, ontstaat daar een stimulerende leeromgeving die door studenten zeer wordt gewaardeerd. Het viel de commissie op dat de opleiding zelf zich minder bewust lijkt van de spilfunctie die BLG heeft voor studenten. De expliciete waardering van studenten voor de BLG acht de commissie een doorslaggevende reden om dit onderdeel, goed te bewaken. Ofschoon de keuze van de didactische werkvormen de primaire verantwoordelijkheid van de individuele docenten is, gebeurt er een zekere afstemming per leerlijn. Docenten staan zelf in voor hun cursus/syllabus. De commissie zag dat er aandacht is voor de vorm van de syllabus.

De organisatie van beoordeling en toetsing is volgens de commissie adequaat. Zij stelt vast dat er een mix van toetsvormen wordt gebruikt. Op vooraf vastgestelde momenten wordt met de student een evaluatiegesprek gehouden, waar sterktes, zwaktes en verbetertrajecten worden besproken. Volgens de commissie volgt de beoordeling de coherentie van het programma. De examenvragen die de commissie inkeek waren op niveau. voor de beoordeling van oefeningen, papers, rapporten, presentaties en projecten zijn volgens de commissie heldere criteria gedefinieerd. De commissie waardeert dat de studenten bij het beoordelen van de beroepspraktijk onmiddellijk op de hoogte zijn van de motivering van de quotaties. De modaliteiten voor het eindwerk zijn helder. De commissie vindt het een navolgenswaardig initiatief om internationale collega's bij de eindjury te betrekken. Zij apprecieert dat het traject om te komen tot de beoordeling van eindwerken doordacht is maar stelt vast dat de ambities ten aanzien van het eindwerk eerder beperkt zijn, en dit voornamelijk wat de theoretische component betreft. Zij neemt aan dat het onderzoekselement in de vernieuwde bachelorproef sterker aanwezig zal zijn. De kwaliteitsbewaking van de toetsing gebeurt door het hoofd studiegebied, in samenwerking met de coördinatoren van de afstudeerrichtingen, de stagecoördinator, de BLG-coördinator en de KZ-coördinator. Bij afwijkingen in toetsresultaten ten aanzien van het verwachte gemiddelde vindt een oorzakenanalyse plaats. De opleiding werkt aan een meer competentiegericht toetsbeleid waarin naast de instelling van een toetsingscommissie ook een toetsplan wordt opgemaakt. De commissie moedigt de opleiding aan op dit zo snel mogelijk uit te werken.

Inzet van personeel

Het docentenkorps bestaat hoofdzakelijk uit personeelsleden die naast hun opleiding, werkervaring hebben en diverse specialisaties bezitten naar onderzoek, onderwijs- en maatschappelijke opdrachten. De commissie waardeert dat de opleiding heeft geïnvesteerd in internationale contacten. Zij moedigt de opleiding aan in haar intentie om de docentenmobiliteit verder te intensifiëren en structureel te verankeren. De commissie constateert dat de koppeling van onderzoek en onderwijs binnen de opleiding in een hogere versnelling is geraakt en vindt dit een vertrouwenwekkende ontwikkeling. Voor deze ontwikkeling biedt het kenniscentrum Kronos volgens haar een gedegen platform. De uitbouw van dit platform dient daarvoor dan wel voldoende middelen ter beschikking te krijgen.

De opleiding beschikt over 24,32 VTE . De student/docentratio is 17,59. Het team ervaart de taakbelasting als rechtvaardig, duidelijk en transparant. Binnen het departement wordt 1,5 VTE ingezet voor de departementale studentenbegeleiding en de brugfiguren. De commissie meent dat het billijk en verstandig is om een substantieel deel van de middelen

Pagina 6 van 11 die via Kronos en PWO worden gegenereerd te benutten om de werking van beide projecten verder uit te bouwen wat nieuwe kansen zou kunnen creëren.

De commissie waardeert ten eerste de betrokkenheid, het enthousiasme en de inzet van het onderwijzend personeel. Zij stelt vast dat de opleiding blijk geeft van een sterke veranderingscultuur. Binnen de opleiding worden diverse verbeterprojecten spontaan opgezet. Het hoofd van het studiegebied staat in voor de taakstelling en aanwerving van personeel. Niettegenstaande er binnen de hogeschool geen formeel beleid was rond professionalisering en competentieontwikkeling ziet de commissie op opleidingsniveau een aanzet van een professionaliserings-beleid. Er is geen formeel systeem voor functioneringsgesprekken. Er vinden wel jaarlijks zogenaamde omstandigheidsevaluaties plaats. De commissie meent dat communicatie over HRM-zaken tussen de opleiding en het departement en de hogeschool kan verbeterd worden. De opleiding ziet het departement als ondersteunend voor de opleiding. Het departement beschouwt de opleiding eerder als uitvoerder van haar beleid. De aanstelling van een communicatieverantwoordelijke op het niveau van het departement dient te zorgen voor een betere afstemming.

Voorzieningen

De campus waar de opleiding is gevestigd is geen eigendom van de hogeschool. Men heeft enkel het gebruiksrecht gekregen van de Stad Antwerpen. De aanslepende plannen voor verbouwingen maken dat de infrastructuur niet echt meer optimaal is. De commissie meent dat er sprake is van een urgente situatie en dringt er op aan de plannen voor nieuwe huisvesting snel te realiseren. Ook de IT-voorzieningen voor docenten blijken verouderd en te beperkt. De commissie vindt dat het gebruik van e-learning daardoor ernstig wordt gehinderd. De commissie vond bibliotheekvoorzieningen wel van een behoorlijk niveau. Net als de vorige visitatiecommissie, hoopt deze commissie dat de school haar ambitie op vlak van materiële voorzieningen kan waarmaken binnen de vooropgestelde tijdsfasering.

De commissie meent dat de abituriënten op adequate wijze worden geïnformeerd en dat de diverse initiatieven op het vlak van studiebegeleiding duidelijk inspelen op de diversiteit qua instroom. Het diversiteitsbeleid is gekoppeld aan een inclusief onderwijsbeleid, waardoor uiteindelijk ook diversiteit in uitstroom wordt gerealiseerd. De opleiding gaat op dit vlak proactief te werk. De loopbaanbegeleiding van de student is ingebed en afgestemd op de visie, het opleidingsconcept, het competentieprofiel en het curriculum.

De commissie vindt de studiebegeleiding goed uitgebouwd. Via de brugfiguren worden risicostudenten actief opgezocht om ze te begeleiden naar het juiste aanbod. Met een zorgkaart worden vervolgens alle acties overzichtelijk gebundeld. De zorgcoördinator richt zich op de specifieke onderwijsbehoeften en vormt samen met de studiebegeleiders het departementaal ondersteunings-team. De zorgcoördinator richt zich naar studenten met een functiebeperking, de trajectbegeleider begeleidt studenten met een individueel traject en treedt bemiddelend op bij klachten of geschillen. De BLG-begeleiders nemen een centrale rol op in de ondersteuning van studenten. De interactie in kleine groepen zorgt voor een goedwerkende antennefunctie met doorverwijzing. Voor persoonlijke bijstand kan de student beroep doen op de sociale voorzieningen van de hogeschool. Drop-out wordt in kaart gebracht via de exitprocedure. Er wordt gepolst naar motivatie of heroriëntatie vooraleer deze exitprocedure toe te passen. De drop-outinformatie wordt aangewend voor bijsturing binnen de opleiding. De commissie oordeelt dat internationale (inkomende en uitgaande) studenten door het International Office goed begeleid worden. Op vlak van uitstroom wordt begeleiding geboden naar het verder studeren, tewerkstelling en de alumniwerking. Samenvattend concludeert de commissie dat laagdrempeligheid een door

Pagina 7 van 11 de studenten zeer gewaardeerde cultuur binnen de opleiding reflecteert, waardoor signalen over problemen bij studievoortgang snel worden opgepakt.

Interne kwaliteitszorg

De visietekst IKZ-SW stuurt de organisatie en de structuur van de kwaliteitszorg binnen de opleiding. De kwaliteitsmatrix geeft duidelijkheid over de bevoegdheden en taken. De commissie nam kennis van het actueel uitgewerkt beleidsplan IKZ van de opleiding. Via een Proza-zelfevaluatie werden de sterke en zwakke punten in kaart gebracht, weergegeven in een rapport en vervolgens in een verbetertraject opgenomen. De commissie waardeert de wijze waarop het begrip kwaliteit binnen de opleiding vorm krijgt. De school brengt in praktijk wat ze doceert, namelijk zelfreflectie. Dit weten de studenten en het werkveld, net als de commissie te waarderen. Het monitoringsysteem bevestigt de werking en het draagvlak voor kwaliteitszorg op het niveau van de opleiding. Voor een realistische planning, acht de commissie nadere prioritering en fasering gewenst. Volgens de commissie lijkt het evenwel alsof de kwaliteitszorgsystemen van departement en opleiding naast elkaar werken. Zij vraagt aandacht voor een verdere onderlinge afstemming.

Jaarlijks wordt als verbeterkader een beleidsnota opgesteld met een lijst van verbeterpunten, gericht op de opleiding, de organisatie en de toekomst. Hierin worden de termijnen en de verantwoordelijke uitvoerders vastgelegd. Voor het prioriteren van de verbetertrajecten gaat men uit van de feedback van de vorige visitatie en de opeenvolgende resultaten van metingen die regelmatig worden uitgevoerd. De commissie wist deze aanpak te appreciëren en had ook waardering voor het kwaliteitshandboek gekoppeld aan de digitale databank. De grote gerichtheid op concrete verbetertrajecten is volgens haar een sterk punt maar zij stelt vast dat een spanningsveld mogelijk is tussen het grote aantal verbetertrajecten en de uiteindelijke haalbaarheid en doelmatigheid. Ter verdere optimalisering van het KZ-beleid, doet de commissie de suggestie om de verhouding tussen ambitie en planning nog eens onder de loep te nemen.

Het personeel wordt betrokken via wekelijkse vergaderingen en denkdagen waar kwaliteitszorg een vast agendapunt vormt. Het personeel is ook vertegenwoordigd in alle beleids- en overlegorganen en maakt deel uit van verschillende stuurgroepen. De IKZ-werking wordt gecommuniceerd via de Blackboard.

Studenten zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur en in de departementsraad. Binnen de opleiding zijn een studentenparlement en kwaliteitspanelen werkzaam. De verslagen zijn via Blackboard consulteerbaar. Studenten worden geïnformeerd over de resultaten van bevestigingen en evaluaties.

Het belang van alumni wordt duidelijk onderkend en er wordt recentelijk werk gemaakt van een systematische alumniwerking; het is voorwerp van een verbetertraject. Via de website zijn een nieuwsblog en vacatures zichtbaar. De commissie vindt dat een resonantieraad de band met de alumni nog kan versterken.

De commissie vernam dat de docenten veel contacten hebben met het werkveld en dit leidt tot intensieve terugkoppeling.

Resultaten

Zowel alumni als stagebegeleiders stellen dat aan het einde van de opleiding de beoogde competenties verworven zijn. Het werkveld meent dat de opleiding goed voorbereide afgestudeerden met specifieke bagage aflevert, afgestemd op het beroepenveld.

Na lezing van een steekproef van eindwerken beoordeelt de commissie het niveau als voldoende. Maar zij meent - en dat wordt onderschreven door het werkveld - dat de lat bij

Pagina 8 van 11 de beoordeling wat hoger mag liggen. De gelezen eindwerken waren veeleer beschrijvend dan analyserend en synthetiserend. De kritische reflectie zou sterker mogen zijn. Ondanks deze kanttekeningen, waardeert de commissie het dat de opleiding zich bewust is van een mogelijk risico van haar sterk inclusiebeleid en dat ze alert blijft voor het handhaven van de kwalificatie-eisen met betrekking tot het eindniveau.

De helft van de studenten studeert verder. Een deel hiervan komt in de masteropleiding Sociaal werk terecht. 87% van de alumni is tewerkgesteld in het werkveld, gespreid over verschillende maatschappelijke sectoren.

Op vlak van internationalisering zijn er volgens de commissie waardevolle inspanningen geleverd maar dit heeft zich nog niet vertaald in een hogere mobiliteit.

De slaagcijfers voor de opleiding worden bijgehouden en in verband gebracht met studentenkenmerken. Men probeert op basis van de kwantitatieve analyse gerichte verbeteracties op te zetten die het leerproces kunnen bevorderen. De commissie vernam dat er streefcijfers worden gehanteerd maar die worden evenwel niet gehaald. Vermits het aantal beursstudenten, BSO-studenten en allochtone studenten de laatste jaren aanzienlijk is gestegen, worden streefcijfers volgens deelgroep bepaald. Wat de slaagcijfers betreft, haalt ongeveer 29% van de eerstejaars alle credits. Dit cijfer stijgt tot rond de 66% in het tweede deeltraject om in het derde deeltraject tot 76% uit te stijgen. Twee derde van de studenten behaalt na 3 jaar het diploma.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Pagina 9 van 11 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	E
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	G
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen.

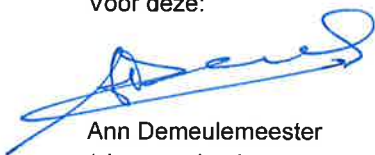
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen die te Antwerpen wordt georganiseerd: Maatschappelijk Werk, Personeelswerk, Sociaal-Cultureel Werk.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 4 juli 2013

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport –en besluit

Pagina 11 van 11 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Artesis Hogeschool Antwerpen
– adres instelling:	Keizerstraat 15
	B-2000 Antwerpen
	BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in het sociaal werk
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	Maatschappelijk Werk
	Personeelswerk
	Sociaal-Cultureel Werk
– vestiging opleiding	Antwerpen (enkel naam gemeente)
– onderwijstaal	Nederlands
– studiegebied	Sociaal-agogisch werk
– bijkomende titel	Maatschappelijk assistent